

УДК 378.147

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА»

*Шинкаренко В.Г., д.е.н., професор,
svg@khadi.kharkov.ua*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Дисципліна «Статистика» при підготовці менеджерів вивчається на рівні бакалаврів. Результати навчання це формулювання того, що як очікується, повинен знати, розуміти, бути здатним продемонструвати студент після вивчення дисципліни «Статистика» [3, с. 7].

У теперішній час опис результатів навчання здійснюється в термінах: «знання», «уміння», «навички» тощо. Національні рамки кваліфікацій [2] в складі результатів навчання виділяють чотири групи: знання, уміння/навички, комунікації, відповідальність і автономія. Зміст кожної групи на рівні бакалавра наступний:

1. **Знання** – концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання;

2. **Уміння/навички** – поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання;

3. **Комунікації** – донесення до фахівців і нефахівців інформацій, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації,

– збір, інтерпретація та застосування даних;

– спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово;

4. **Відповідальність та автономія** – управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;

- спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних комплексах;

- формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;

- організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;

- здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

Співвідношення результатів навчання, визначених по групам Національної рамки кваліфікації, та концепцій наведено в наступній таблиці 1.

Таблиця 1 - Результати навчання та компетенції

№ п/п	Результати навчання	Форміруємі компетенції		
		ІК	ЗК	ФК
1	2	3	4	5
0	<i>Здатність знати, уміти, комунікувати та відповідати окремі елементи та в цілому статистичну методологію щодо цифр, що характеризують економічну дійсність, їх збору, обробки та застосування, отримання наукових результатів;</i>	+		
1	Знання			
1.1	• зведення та групування матеріалів статистичного спостереження;		1	10
1.2	• обчислювання узагальнюючих статистичних показників – абсолютних, відносних та середніх величин;			1,2
1.3	• виявлення зв'язків між окремими явищами та процесами;		7	3
1.4	• встановлення та оцінка динаміки факторів наявності, стану та їх змін;		6	14
1.5	• встановлення статистичного взаємозв'язку між економічними процесами та явищами;			3
1.6	• розуміти процеси функціонування економічних систем та підсистем підприємства;		6	1,7
1.7	• розуміти явища економічної дійсності та процеси їх формування, використання та змін;			1,10
1.8	• розуміти економічну сутність системи звітних статистичних показників;		7	1,15
2	Уміти			
2.1	• аналізувати зміни в просторі та часу явищ і процесів функціонування підприємств і їх підрозділів;		8	17
2.2	• аналізувати взаємозв'язки між економічними явищами і процесами, показниками наявності, стану їх використання ресурсів підприємства та результатами його функціонування – конкурентоспроможністю, фінансовими та комерційними;		6	2,5
2.3	• аналізувати класифікувати об'єкти економічної діяльності на групи та підгрупи;		8	17

1	2	3	4	5
2.4	<ul style="list-style-type: none"> аналізувати будувати статистичні моделі формування показників ефективності функціонування підприємства; 		8	1
2.5	<ul style="list-style-type: none"> оцінювати якість зібраних статистичних даних; 			2
2.6	<ul style="list-style-type: none"> оцінювати тенденції і закономірності розвитку економічних явищ; 		8	10,17
2.7	<ul style="list-style-type: none"> оцінювати вплив окремих факторів на зміну показників функціонування економічних процесів і явищ; 			10,17
2.8	<ul style="list-style-type: none"> оцінювати рівень показників наявності, стану та використання ресурсів підприємства та підприємства в цілому. 			10,17
2.9	<ul style="list-style-type: none"> реалізувати в практичній діяльності етапи статистичної методології: збирання статистичних даних, роботи їх первинну обробку, визначення узагальнюючих показників, встановлювати між ними взаємозв'язок за допомогою статистичних методів; 		1	
2.10	<ul style="list-style-type: none"> працювати в міждисциплінарній команді та організувати ефективну взаємодію членів групи у робочому процесі та неформальній ситуації; 		4	
2.11	<ul style="list-style-type: none"> самостійно проводити наукові дослідження статистичними методами: класифікації, угруповання, встановлення розподілу, кореляційним і регресійним аналізом, вибірковим та індексним методами, встановлення динаміки; 		1	
3	Комунікувати			
3.1.	<ul style="list-style-type: none"> спілкуватися усно і письмово українською мовою, використовувати іноземну мову для забезпечення результатів професійної діяльності; 		4	4
3.2	<ul style="list-style-type: none"> збирання, перевірка та оцінювання статистичної інформації, розробки статистичних формулярів; 		3	1
4	Відповідальність та автономія			
4.1	<ul style="list-style-type: none"> організації статистичних робіт взагалі, в тому числі на автомобільному транспорті, системи звітності статистичних показників; 		3	7
4.2	<ul style="list-style-type: none"> самостійно використовувати статистичну звітність і первинну облікову документацію підприємств для статистичного вивчення результатів його виробничої діяльності; виявлення причин, що викликали відхилення від плану, узагальнення передового досвіту; 		3	8

Таким чином, визначені очікувані результати навчання і відповідні з ними компетенції на підставі дискреторів Національної рамки кваліфікацій.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України. Про внесення змін у додаток до постанови кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1341. Національна рамка кваліфікацій. 25 червня 2020 р. №519.

2. Захарченко В.М., Луговий В.І., Рамкевич Ю.М., Таланова Ж.В. За редакцією Кременя В.Г. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації ДП «НВЦ «Пріоритети». 2010. 120 с.

Стандарт вищої освіти України рівень вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень. Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність 073 «Менеджмент». Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України. 29.10.2018 №1165. Міністерство освіти і науки України. Київ, 2018.